Organizačný poriadok súťaže

Názov súťaže: Stredoškolská odborná činnosť (SOČ)
Organizátor súťaže: Štátny inštitút odborného vzdelávania
Číslo schváleného organizačného poriadku súťaže: 2025/4315:4-F9210 zo dňa 23. 07. 2025

Čl. 1
Úvodné ustanovenie

Organizačný poriadok súťaže je vypracovaný v súlade so smernicou č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach (ďalej len „smernica“), ktorá nadobudla účinnosť 1. septembra 2024.

Čl. 2
Poslanie súťaže a jej charakteristika

1. Stredoškolská odborná činnosť (ďalej len „ SOČ") je dobrovoľná, záujmová činnosť žiakov denného štúdia stredných škôl (okrem pomaturitného štúdia). SOČ sa môžu zúčastniť žiaci gymnázií, stredných odborných škôl, stredných priemyselných škôl, obchodných akadémií, stredných umeleckých škôl, konzervatórií, hotelových akadémií, pedagogických a sociálnych akadémií, stredných zdravotníckych škôl, stredných veterinárnych škôl a stredných škôl s iným ako 4-ročným štúdiom a iných stredných škôl bez rozlíšenia zriaďovateľa. Veková hranica súťažiaceho je od 15 do 21 rokov. Súťaž a príprava na súťaž sa organizuje v čase vyučovacieho procesu a mimo vyučovacieho procesu.

2. Súťažnej prehliadky sa môžu zúčastniť žiaci denného štúdia strednej školy (nie pomaturitného) v ktoromkoľvek z vyhlásených súťažných odborov v príslušnom školskom roku na základe vlastného záujmu s individuálnou alebo kolektívnou prácou, ktorá sa zaoberá riešením prírodovedných, technických, spoločenskovedných a iných medziodborových problémov a aktuálnych prierezových tém.

3. Poslaním súťaže je:
   - Prispievať k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov stredných škôl, podporovať cieľavedomú prácu s nimi.
   - Rozvíjať tvorivé a kritické myslenie, odborno-teoretické kompetencie s dôrazom na vedomosti, odborno-praktické schopnosti žiakov, zručnosti a návyky, vytvárať vzťah žiakov k vyučovaciemu predmetu, študijnému a učebnému odboru.
   - Podporovať stredoškolákov pri nadväzovaní a rozvíjaní spolupráce s odbornými vedeckými a výskumnými pracoviskami, pracoviskami v akademickej, podnikateľskej aj komerčnej sfére.
   - Podporovať projektové vyučovanie žiakov s cieľom riešenia problémov a javov experimentovaním, podporovať záujem žiakov o manuálne odborné zručnosti spájaním teórie s praxou, prispievať k podpore profesijnej orientácii žiakov s cieľom dobrého uplatnenia sa na trhu práce.
   - Motivovať žiakov k zmysluplnému cielenému využívaniu voľného času, rozvíjať ich záujem o sebavzdelávanie, rozvíjať kompetencie k celoživotnému učeniu.
   - Vytvárať pre žiakov, pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov, školy a školské zariadenia konkurenčné prostredie na vzájomné porovnávanie schopností, zručností, vedomostí žiakov a kvality výchovno-vzdelávacieho procesu v jednotlivých školách a školských zariadeniach.
   - Riešením práce Stredoškolskej odbornej činnosti podporovať u stredoškolákov rozvoj čitateľskej, prírodovednej aj matematickej gramotnosti, sociálnych a občianskych kompetencií

a podnikateľských schopností.
- Zabezpečovať úspešnú účasť jednotlivcov alebo súťažných družstiev na medzinárodných súťaží.
- Formovať prostredníctvom súťaže u žiakov základných škôl povedomie o možnostiach stredoškolského štúdia prírodovedných a technických odborov stredných odborných škôl.
- Súťaž prebieha prezenčnou formou v 17 odborných zameraniach aj vo všetkých kolách súťaží.
- Súťaž má dlhoročnú tradíciu, je vyhlasovaná každoročne Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

4. Súťaž je podľa čl. 3 ods. 1 smernice č. 19/2024 o súťažiach a predmetových olympiádach určená pre žiakov stredných škôl. Je založená na systematickej skupinovej alebo individuálnej práci s talentovanými žiakmi; podporuje ich súťaživosť, napomáha rozvíjať talent, nadanie a zručnosť mladých ľudí. Súťaž a príprava žiakov na súťaž sa organizuje v rámci vyučovania alebo v čase mimo vyučovania.

5. Súťaž prebieha na princípoch: rovnakých pravidiel a podmienok pre účastníkov pred začiatkom súťaže a počas celého priebehu súťaže, rešpektu, tolerancie, odmietania násilia, neznášanlivosti a extrémizmu, individuálneho výkonu alebo tímovej spolupráce účastníkov súťaže, predchádzania konfliktu záujmov.

Čl. 3
Organizátor a subjekty podieľajúce sa na organizácii súťaže

Súťaž prebieha ako postupová súťaž. Uskutočňujú sa školské kolá, okresné kolá v ktorých môže byť v rámci príslušného kola zastúpených viac okresov, krajské kolá, celoštátna prehliadka a medzinárodné kolo. Počet okresných kôl určuje príslušný regionálny úrad v sídle kraja. Uskutočňuje sa osem krajských kôl, celoštátna prehliadka a medzinárodné kolo v rámci partnerstva s Českou republikou formou výmeny žiakov na súťaži v SR a ČR.

Každoročne je vyhlasovaných 17 súťažných odborov, v ktorých je zahrnutých spravidla 40 príbuzných odborných zameraní. Súťažné odbory sa každoročne aktualizujú a spresňujú v metodicko-organizačných pokynoch súťaže, ktoré vydáva organizátor súťažných prehliadok. Školské kolo súťaže organizačne a finančne zabezpečuje príslušná škola, prípadne ďalší spoluorganizátori a riadi školská odborná komisia, ktorú vymenuje riaditeľ školy.
Krajské kolá organizuje, koordinuje a finančne zabezpečuje príslušný regionálny úrad, ktorý v príslušnej oblasti riadi stredné školy, po dohode s krajskou odbornou komisiou (KOK).

Organizovaním celoštátneho kola súťaže v Slovenskej republike poveruje ministerstvo Štátny inštitút odborného vzdelávania, ktorý je gestorom a riadi činnosť celoštátnej odbornej komisie (COK). ŠIOV je priamo riadená organizácia ministerstva. Adresa organizátora celoštátneho kola: Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bellova 54/a, 837 63 Bratislava, IČO: 17 314 852, kontakt: Ing. Púchovská, vlasta.puchovska@siov.sk, podpora smerovania mládeže.
Účasť žiakov na medzinárodných súťažiach organizačne zabezpečuje odborný a metodický gestor súťaže v spolupráci s celoštátnou odbornou komisiou.

Poverená organizácia, škola alebo školské zariadenie preberá zodpovednosť za zabezpečenie kvalitného a nerušeného priebehu súťaže a rovnaké súťažné podmienky pre všetkých účastníkov súťaže, ako aj za zabezpečenie vhodných ubytovacích, stravovacích a súťažných podmienok pre účastníkov a členov odborných komisií.

Čl. 4
Organizačné zabezpečenie súťaže a dokumenty

Súťaž sa organizuje v týchto odborných zameraniach:

01 Problematika voľného času
02 Matematika (vrátane štatistiky), fyzika
03 Chémia, potravinárstvo
04 Biológia
05 Životné prostredie, geografia, geológia
06 Zdravotníctvo, farmakológia
07 Pôdohospodárstvo (poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo)
08 Cestovný ruch, hotelierstvo, gastronómia
09 Strojárstvo, hutníctvo, doprava
10 Stavebníctvo (vrátane interiérového dizajnu), geodézia, kartografia
11 Informatika
12 Elektrotechnika, hardware, mechatronika
13 História, filozofia, právne vedy
14 Tvorba učebných pomôcok, didaktické technológie
15 Ekonomika a riadenie
16 Teória kultúry, umenie, umelecká, odevná tvorba
17 Pedagogika, psychológia, sociológia

Súťažné odbory sa vyhodnocujú samostatne, pre každý odbor sa vypracúva osobitná výsledková listina.
Termíny konania jednotlivých kôl sa zverejňujú na webovej stránke organizátora alebo sa uvádzajú v metodicko-organizačných pokynoch súťaže. Prihlasovanie prebieha formou e-systému SOČ. Organizátor zabezpečuje dokumenty súvisiace so súťažou a to: štartovacie listiny, výsledkové listiny, prezenčné listiny, informačné bulletiny a pozvánky, program súťaže a administráciu dohôd o vykonaní práce v súvislosti s honorármi pre členov komisií, ktorým sa vystavujú menovacie dekréty.
Organizátor každoročne vydáva metodicko-organizačné pokyny, ktoré organizátor zasiela všetkým regionálnym úradom a ministerstvu na adresu elektronickej pošty zverejnenej na webovom sídle: sutaze@minedu.sk.

Jednotlivé kolá súťaží koordinujú príslušné odborné komisie (školské, okresné, krajské, celoštátna) v súlade s týmto organizačným poriadkom a garantujú ich regulárny priebeh, odbornosť a kvalitu.
Jednotlivé kolá súťaže po organizačnej stránke zabezpečujú v súlade so smernicou:
a) školy v rámci školského kola,
b) príslušný regionálny úrad v sídle kraja pri zabezpečení okresného a krajského kola,
c) organizátor pri zabezpečení celoštátneho kola a medzinárodného kola.

Čl. 5
Štruktúra rozpočtu, použitie a postup pri zúčtovaní finančných prostriedkov

Školské kolo súťaže je financované z rozpočtu školy, krajské kolá sú financované z rozpočtu príslušného regionálneho úradu a celoštátna prehliadka a medzinárodné súťaže sú financované z rozpočtu ministerstva prostredníctvom Štátneho inštitútu odborného vzdelávania.
Na finančné zabezpečenie súťaží žiakov možno využiť aj mimorozpočtové zdroje a finančné prostriedky získané od mimovládnych organizácií, nadácií a sponzorov.
Súťaže sa organizujú predovšetkým v objektoch škôl a školských zariadení.

Do nákladov na súťaž sa zahŕňajú náklady na infraštruktúru súťaže, metodické materiály, materiálne a technické zabezpečenie (kancelársky papier, toner, diplomy), dohody o vykonaní práce, činnosť odborných komisií, ceny pre súťažiacich, poštovné, náklady na propagáciu (plagáty, pútače, bulletiny a pod.), náklady na stravné, náklady na výzdobu a režijné náklady organizátora.

Pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení, ktorí pôsobia ako organizátori, členovia odborných komisií a pedagogický dozor súťaží, patria:

- na súťaži uskutočnenej v dňoch pracovného pokoja a vo sviatok príplatky za prácu v sobotu, nedeľu a vo sviatok v zmysle platného zákona a plat za prácu nadčas podľa uvedeného zákona za predpokladu, že ide o nariadenú prácu nadčas alebo o prácu nadčas vykonávanú so súhlasom zamestnávateľa,
- na súťaži usporiadanej v pracovných dňoch mimo rámca rozvrhu pracovnej zmeny zamestnanca plat za prácu nadčas v zmysle platného zákona,
- náhrada výdavkov pri pracovných cestách v zmysle platného zákona, ak sa súťaž uskutočňuje mimo miesta pravidelného pracoviska zamestnanca.

Stravovanie pre účastníkov jednotlivých kôl sa zabezpečuje vo výške stravného v zmysle platného zákona v prípade, ak stravovanie nezabezpečuje organizátor v mieste uskutočnenia súťaže.
Ubytovanie sa účastníkom súťaží poskytuje v školských zariadeniach podľa príslušných režijných nákladov. V prípade potreby sa ubytovanie pre členov súťažnej komisie môže zabezpečiť aj v iných ubytovacích zariadeniach.

Súťaž je financovaná v zmysle čl. 14 smernice. Z rozpočtu súťaže sa uhrádzajú náklady na celoštátnu prehliadku, sústredenia pred medzinárodnými súťažami, vycestovania slovenských delegácií na medzinárodné súťaže, zasadnutia celoštátnych odborných komisií, a ďalšie náklady na podporné aktivity v súlade s poslaním súťaže.

Čl. 6
Odborné a organizačné zabezpečenie súťaže a činnosti odborných komisií

Na riadenie jednotlivých kôl súťaže sa zriaďujú odborné komisie, a to:

a) celoštátna odborná komisia (COK),
b) okresné/ krajské odborné komisie (OOK/ KOK),
c) školské odborné komisie (ŠOK), ak je to pre priebeh súťaže na škole relevantné a nevyhnutné.

Členstvo v odborných komisiách je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie členov komisií je platné na dobu schváleného organizačného poriadku súťaže, a to spravidla na päť rokov. Členovia odborných komisií môžu byť vymenovaní aj viackrát za sebou. V prípade vážnych dôvodov môže predseda alebo ktorýkoľvek člen komisie požiadať orgán, ktorý ho vymenoval, o uvoľnenie z funkcie.

Organizácia súťažných prehliadok:

Školské prehliadky organizuje riaditeľstvo strednej školy, prípadne ďalší spoluorganizátori.
Okresné/krajské prehliadky organizuje príslušný regionálny úrad v sídle kraja. Regionálny úrad môže poveriť uskutočnením tohto podujatia centrum voľného času, vybranú strednú školu, prípadne i viac stredných škôl. K spolupráci môže požiadať i iné inštitúcie, napr. metodické centrum, príslušné fakulty vysokých škôl a pod. Okresné prehliadky sa uskutočňujú v prípade potreby (ak je v kraji veľa súťažných prác a zapojených škôl).

Súťaže na jednotlivých úrovniach riadia odborné hodnotiace komisie. Školské prehliadky riadi školská komisia vymenovaná riaditeľom školy. Okresné/ krajské prehliadky riadi krajská komisia vymenovaná

príslušným regionálnym úradom v sídle kraja. Celoštátnu prehliadku metodicky, odborne, organizačne, technicky a finančne zabezpečuje organizátor Štátny inštitút odborného vzdelávania. Celoštátnu prehliadku riadi celoštátna odborná komisia.

Odbornú hodnotiacu komisiu na úrovni (školskej, okresnej/ krajskej, celoštátnej) súťaži riadi jej predseda, vymenovaný príslušným regionálnym úradom v sídle kraja. Odborné hodnotiace komisie pracujú podľa Organizačného poriadku a metodicko-organizačných pokynov na príslušný školský rok. Predsedu Celoštátnej odbornej komisie volia spomedzi seba jej členovia na prvom zasadnutí. Odborná hodnotiaca komisia v 17 súťažných zameraniach garantuje odbornú stránku súťaže a jej činnosť riadi predseda. Celoštátnu odbornú komisiu tvorí predseda, podpredseda, tajomník, odborní zamestnanci organizátora a predsedovia alebo členovia krajských komisií. Predseda a členovia celoštátnej odbornej komisie sú vymenovaní do Celoštátnej odbornej komisie vedúcim zamestnancom na základe zoznamu navrhovaných členov celoštátnej komisie. Funkčné obdobie predsedu a členov celoštátnej odbornej komisie je spravidla päťročné, členstvo v komisii je nezastupiteľné. Celoštátna odborná komisia zriaďuje na prípravu a organizovanie prehliadok pracovné skupiny. Celoštátna odborná komisia zasadá najmenej 3-krát ročne.

Okresná/ krajská komisia garantuje odbornú stránku súťaže a jej činnosť riadi predseda. Riadenie súťaže v okresnej/ krajskej súťažnej prehliadke vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného regionálneho úradu na návrh krajskej odbornej komisie. Okresnú/ krajskú komisiu tvorí zvyčajne predseda, tajomník, zástupca príslušného regionálneho úradu v sídle kraja, zástupca metodického centra, pedagogickí zamestnanci, zamestnanci škôl. Organizuje ich príslušný regionálny úrad v sídle kraja a spolupracuje s predsedom príslušnej krajskej komisie. Predsedu okresnej/ krajskej komisie súťaže vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného regionálneho úradu v sídle kraja po dohode s predsedom tejto komisie. Funkčné obdobie predsedu krajskej odbornej komisie je päťročné, členstvo v komisii je nezastupiteľné. Členov odborných hodnotiacich komisií vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného regionálneho úradu v sídle kraja po dohode s predsedom tejto komisie. Okresná/ krajská komisia súťaže môže zriadiť na prípravu a organizáciu súťažných prehliadok pracovné skupiny. Okresná/ krajská komisia zasadá najmenej 2-krát ročne.

Čl. 7
Štruktúra súťaže

Súťaž má na domácej úrovni tri kolá – školské, okresné/ krajské a celoštátne kolo. Organizujú sa prevažne v školských objektoch.

Úlohy Celoštátnej odbornej komisie:

- Zabezpečovať metodické riadenie súťaže. Navrhovať obsahové, odborné, organizačné a technické zabezpečenie celoštátnej súťažnej prehliadky.
- Plniť úlohu gestora správy prihlášok a odborných prác v on-line systéme v jednotlivých kolách a oblastiach súťaže.
- Navrhovať najlepšie práce na ďalšie využitie a prezentáciu v súťažiach, odborných výstavách v SR a v zahraničí, odporúčať ich publikovanie v odbornej literatúre, navrhovať autorom odborných prác, ktorých sú výsledky využiteľné v praxi, spolupracovať s výrobnými organizáciami a inštitúciami pri ich realizácii a uvedení do praxe.
- Koordinovať činnosť krajských komisií súťaže.
- Navrhovať a vymenovať odborné hodnotiace komisie pre vyhlásené súťažné odbory na celoštátnu prehliadku.

- Propagovať súťaž, zabezpečovať metodické a odborné materiály, kritériá hodnotenia, spracovať výsledky súťaže, ocenenia, kontrolovať objektívnosť hodnotenia, vykonávať prednášky, semináre, sústredenia, tréningy, vyhľadávať partnerov spolupráce pri zabezpečení ďalších ocenení, atď.
- Vydávať organizačné a metodické pokyny, kritériá a obsahovú náplň odborných zameraní vyhlásených odborov súťaže.
- Hodnotiť výsledky celoštátnej prehliadky a spracovávať prieskumy a dotazníky spätnej väzby.
- Vyjadrovať sa k práci členov odborných hodnotiacich komisií.
- Celoštátna odborná komisia súťaže zostaví hodnotiacu správu o priebehu celého ročníka súťaže, ktorú zostavuje predseda celoštátnej odbornej komisie na základe hodnotiacich správ odborných komisií súťaže na nižších úrovniach. Predseda celoštátnej odbornej komisie poskytne hodnotiacu správu príslušnému útvaru na adresu elektronickej pošty zverejnenú na webovom sídle ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam detí a žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste v rámci každej úrovne súťaže v príslušnom školskom roku spolu s názvom školy žiaka.

Úlohy okresnej / krajskej komisie:

- Organizačne zabezpečiť okresné/krajské prehliadky.
- Navrhovať a vymenovať odborné hodnotiace komisie pre vyhlásené súťažné odbory na okresnej/ krajskej prehliadke.
- Zabezpečiť po ukončení súťaže v kraji podľa harmonogramu určeného okresnou/ krajskou komisiou odoslanie víťazných prác zo súťažných odborov, vrátane prihlášky, čestného vyhlásenia autora, potvrdzujúceho originalitu práce a úplnej dokumentácie odbornej práce organizátorom vyššieho kola súťaže. Postupový kľúč určuje celoštátna odborná komisia. Čestné vyhlásenie autora práce o jej originalite je súčasťou predkladanej písomnej práce.

Organizácia a propagácia súťaže v škole:

Za súťažnú prehliadku v škole zodpovedá riaditeľ školy a organizačne ju zabezpečuje riaditeľom poverený učiteľ školy - metodik Stredoškolskej odbornej činnosti.

Podľa zásad hodnotenia pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zohľadňuje riaditeľ školy alebo školského zariadenia prácu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca pri príprave detí a žiakov na súťaže a ich aktívnu účasť na súťažiach. Za mimoriadne výsledky žiakov môže riaditeľ školy alebo školského zariadenia udeliť pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi morálne ocenenie, ktoré môže byť spojené s finančnou odmenou.

Úlohy školskej komisie:

- Organizačne zabezpečiť školské prehliadky.
- Navrhnúť a vymenovať odborné hodnotiace komisie na súťažnú prehliadku v škole.
- Zabezpečiť podľa harmonogramu príslušného kraja určeného krajskou komisiou, po ukončení školskej prehliadky odoslanie víťazných prác zo súťažných odborov, vrátane úplnej dokumentácie (1 vytlačená verzia písomnej práce každej postupujúcej práce) organizátorovi okresnej/ krajskej súťažnej prehliadky, ako aj odoslanie práce s prihláškou v online systéme. Súčasťou je aj vytlačená elektronická prihláška.

Odborné hodnotiace komisie:

Vo vyhlásených súťažných odboroch hodnotia súťažné práce spravidla trojčlenné odborné hodnotiace komisie zložené z pedagogických zamestnancov, pracovníkov metodických centier, vedeckých pracovníkov a ďalších odborníkov z praxe. Všetci členovia odbornej hodnotiacej komisie musia spĺňať kvalifikačné predpoklady v príslušnom odbore podľa osobitných predpisov. Ak rozsah odborných zameraní prihlásených súťažných prác v jednom vyhlásenom súťažnom odbore presahujú odborné zameranie a kvalifikácie troch členov odbornej hodnotiacej komisie, môžu byť odborné hodnotiace komisie doplnené o ďalších členov.

Odborné hodnotiace komisie na základe návrhu príslušnej organizačnej komisie vymenúva pre školské súťažné prehliadky - riaditeľ strednej školy, pre okresné/krajské súťažné prehliadky - príslušný regionálny úrad, pre celoštátnu súťažnú prehliadku - Štátny inštitút odborného vzdelávania na návrh členov celoštátnej odbornej komisie. Odborné hodnotiace komisie v celoštátnej prehliadke majú rovnomerné zastúpenie členov podľa krajov. Odborné hodnotiace komisie určujú poradie najlepších minimálne 2 prác z každého kraja. Odborné hodnotiace komisie dodržiavajú zásady pre objektívne hodnotenie súťažných prác v zmysle pokynov predsedu komisie v príslušnej súťažnej prehliadke.

Činnosť pedagogických zamestnancov spojená so súťažou, príprava žiakov na súťaž, členstvo v odborných komisiách, tvorba úloh a zadaní, príprava technického a organizačného zabezpečenia sa posudzuje ako pedagogická činnosť súvisiaca s priamou výchovno-vzdelávacou činnosťou. Odborné hodnotiace komisie odporúčajú mimoriadne úspešné práce na prezentáciu na domácej a medzinárodnej úrovni, navrhujú prípadne na ďalšie ocenenia. Členovia odborných hodnotiacich komisií celoštátnej súťažnej prehliadky môžu odporučiť súťažiacim prihlásiť svoje súťažné práce do študentských vedeckých konferencií. Spôsob obhajoby prác žiakov pred odbornou komisiou na príslušnom stupni súťaže sa riadi organizačným postupom obhajob, ktorý upresňuje metodická publikácia SOČ.

Medzinárodné súťaže

Medzinárodných súťaží sa zúčastňujú víťazi, prípadne aj ďalší súťažiaci celoštátnej súťažnej prehliadky v súlade s Organizačným poriadkom súťaže a pravidlami medzinárodnej súťaže Expo Sciences Europe (ESE), Expo Sciences lnternational (ESI) a SOČ ČR. Medzinárodná súťaž je určená pre všetky krajiny Európy a sveta. Účastníkmi môžu byť žiaci s prácami so zameraním na všetky oblasti vedy a techniky. Pre účastníkov medzinárodných súťaží sa každoročne môžu organizovať sústredenia zamerané na prípravu na medzinárodnú súťaž. Rozsah prípravy určuje organizačný poriadok medzinárodnej súťaže. Za odborné zabezpečenie sústredení zodpovedá COK. Sústredenia organizačne zabezpečuje organizátor v spolupráci s COK. Výber účastníkov na sústredenie a na medzinárodnú súťaž sa realizuje podľa vopred stanovených kritérií. Nomináciu a výber žiakov na súťaž zabezpečí organizátor v spolupráci s odbornými hodnotiacimi komisiami celoštátnej prehliadky.

Vycestovanie súťažiacich a vedúcich družstva na medzinárodnú súťaž administratívne a organizačne zabezpečuje priamo riadená organizácia podľa obsahového zamerania v spolupráci s celoštátnou odbornou komisiou a organizátorom. Finančné náklady spojené s účasťou žiakov a vedúceho družstva sú hradené z rozpočtu ministerstva v súlade s rozpočtovými možnosťami rozpočtovej kapitoly ministerstva a z mimorozpočtových zdrojov.

Čl. 8

Kategórie súťaže

Súťaž SOČ pozostáva zo 17 odborných zameraní, ktorých prehľad je zverejnený na stránke ŠIOV. Žiak má právo súťažiť aj vo viacerých odboroch s prácami rôzneho zamerania, ak splní podmienky pre prihlasovanie

sa do súťaže. Z rozhodnutia COK na základe požiadaviek škôl je vytvorená databáza súťažných odborov. Súťažné zamerania sa každoročne môžu aktualizovať na základe záujmu škôl a autorov prác, tradície, finančných a kapacitných možností organizátora a aktuálnych trendov rozvoja jednotlivých vedných odborov.

Čl. 9
Spôsob hodnotenia, hodnotiace kritériá

Kritériá pre hodnotenie prác určuje celoštátna odborná komisia, odporúčaný postup obhajob a hodnotenia písomnej časti práce vydáva v metodickom usmernení celoštátna odborná komisia v spolupráci s organizátorom. Celkové hodnotenie práce je súčtom hodnotenia písomnej časti práce, ústnej obhajoby práce a diskusie o problematike pred hodnotiacou komisiou.

Kritériá hodnotenia sú:

a) Odborná a obsahová úroveň práce (max. 15 bodov)
b) Použitie argumentácie a dôkazov (max. 15 bodov)
c) Formálna stránka práce, úroveň spracovania práce a dokumentácie, používanie odbornej terminológie (max. 10 bodov)
d) Využitie práce (max. 10 bodov)
e) Prezentácia práce, obhajoba práce pri diskusii (max. 10 bodov).

Odborné hodnotiace komisie zostavujú poradie 5 najlepších prác (od 1. - 5. miesto), súčasne s výsledkami spracujú celkové písomné zhodnotenie úrovne odborných prác v príslušnom odbore, ktoré je súčasťou vyhodnotenia príslušného kola súťaže. Rozhodnutie odborných komisií v príslušnom súťažnom kole je nemenné a konečné. V prípade rovnosti bodov má predseda príslušnej komisie právo dvoch hlasov.
Akékoľvek problémy a nejasnosti týkajúce sa hodnotenia prác a poradia úspešnosti súťažiacich riešia členovia príslušnej odbornej komisie na mieste a v deň konania príslušného kola súťaže.

Čl. 10
Odborná príprava žiakov na domáce a medzinárodné súťaže

Odbornú prípravu žiakov na všetkých úrovniach riešia učitelia/ metodici, konzultanti, školitelia z jednotlivých škôl a hospodárskej praxe. Metodikom v škole môže byť v súlade Vyhláškou MŠVVaŠ SR č.173/2023 Z.z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zväčša pedagogický alebo odborný zamestnanec školy. Metodika SOČ menuje riaditeľ príslušnej školy. Pri zorientovaní sa žiaka v zvolenej problematike odborne napomáha učiteľ odborného predmetu alebo odborník z vysokej školy, výskumného pracoviska alebo vedeckej inštitúcie ktorá sa danou problematikou zaoberá. Školiteľom môže byť aj rodič. V prípade externého školiteľa môže metodik SOČ určiť žiakovi konzultanta z radov pedagogických zamestnancov školy. Úlohy metodika a školiteľa sú špecifikované v metodike SOČ, ktorá je na webe ŠIOV. Príprava na medzinárodnú súťaž prebieha podľa pravidiel zahraničnej súťaže a riadi ju metodik, konzultant práce a pod.

Čl. 11
Podmienky účasti a postupový kľúč

Na školskú súťažnú prehliadku sa jednotlivec alebo kolektív môže prihlásiť:

- S riešením problému alebo úlohy, ktoré spracuje písomne v štátnom jazyku (Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).
- S návrhom technického zariadenia, resp. časťou funkčného modelu alebo zariadenia a pod ., ktoré vyhotoví aj s písomnou časťou práce.

Spôsob prihlasovania prebieha v e-systéme SOČ v termínoch, ktoré určuje celoštátna odborná komisia v metodicko-organizačných pokynoch na príslušný školský rok.

Žiaci riešia zvolenú tému práce za pomoci konzultanta, školiteľa, metodika. Žiaci riešia prácu ako jednotlivci alebo tímovo (maximálne v 3 členných tímoch). Na prípravu prác využívajú žiaci priestory škôl, odbornej praxe, laboratóriá, vedecké ústavy, inštitúcie, hospodárske pracoviská a pod.

Súťaž podľa obsahového zamerania je odbornou súťažou, podporuje prehlbovanie vedomostí a praktických zručností v oblasti prírodovedných, technických, humanitných a spoločenskovedných odboroch.

Výsledkom tvorivej práce žiaka je samostatná písomná práca v štátnom jazyku, ktorá sa predkladá odbornej hodnotiacej komisii na posúdenie. Súčasťou je vlastná verejná ústna obhajoba práce. Súťaž sa uskutočňuje formou verejných súťažných prehliadok. Na súťaží žiak (v prípade autorského kolektívu spravidla vedúci autorského kolektívu) obhajuje výsledky svojej (resp. kolektívnej) práce. Súťažiaci žiak sa musí zúčastniť súťaže v danom kole osobne, v deň konania súťaže a na mieste, v ktorom sa realizuje príslušné súťažné kolo. Práca musí byť spracovaná písomne podľa vopred stanovených kritérií, ktoré určuje celoštátna odborná komisia.

Odporúča sa žiakom vzhľadom na rozsah prác a danú problematiku zvolenej témy zloženie autorského kolektívu v počte jeden autor a maximálne 3 členný kolektív spoluautorov. Ak kolektív tvoria viac ako 3 autori v prihláškach a všetkých dokumentoch sa uvádza prvý autor (jedno meno) a kolektív. Ak sa jedná o kolektív, ktorého členmi sú žiaci z viacerých škôl, prihlášku vyplňuje prvý autor – hlavný pod hlavičkou školy, ktorú navštevuje. Mená ostatných autorov sa uvádzajú na prihláške prvého autora. Do vyššieho kola postupujú spravidla 2 práce v každom zo 17 vyhlásených odborných zameraní. V prípade, že práca postúpila z nižšieho kola do vyššieho a autor práce sa z rôznych dôvodov nemôže súťaže zúčastniť, príslušná komisia rozhodne o ďalšej postupujúcej práci. Žiadne dodatočné zmeny v postupujúcich prácach nie sú prípustné. Jedna práca môže byť zaradená len do jedného súťažného odboru a za jej správne zaradenie je zodpovedný autor práce. Ak je žiak autorom viacerých prác SOČ, každá práca je prihlásená ďalšou samostatnou prihláškou v e-systéme.

Účasť žiakov na súťažnej prehliadke je podmienená prihlásením a registráciou v on-line systéme, vyplnením prihlášky a vložením odbornej práce. Obsah požadovaných údajov je spresnený v metodicko-organizačných pokynoch súťaže na príslušný školský rok. S údajmi sa narába v súlade so zákonom zo dňa 29. novembra 2017 o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 18/2018 Z.z., ktorý je účinný od 01.07.2024. Podľa pokynov organizátora školskej prehliadky vytlačenú prihlášku a 1 ks písomnej práce odovzdať organizátorovi.

Víťazné práce zo školskej súťažnej prehliadky posúvajú gestori do vyššieho kola súťažnej prehliadky.
Najlepšie práce z nižšej súťažnej prehliadky do vyššej súťažnej prehliadky sa posúvajú v on-line systéme na základe rozhodnutia odbornej hodnotiacej komisie podľa postupového kľúča, ktorý určuje okresná/ krajská komisia a regionálny úrad v sídle kraja v spolupráci s celoštátnou odbornou komisiou. Postupový kľúč určuje celoštátna odborná komisia. Postupujú spravidla dve práce v každom zo 17 vyhlásených odborov z nižšieho kola súťaže do vyššieho kola súťaže v každom z ôsmich krajov SR.

Prácu nie je možné zaradiť do iného súťažného odboru, ako uviedol jej riešiteľ v prihláške. Podmienkou

zaradenia práce do súťaže je jej originalita. Súťažiaci čestne vyhlási, že prácu neprihlásil a neprezentoval v žiadnej inej súťaži, ktorá je schválená Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Za údaje uvedené v odbornej práci zodpovedá autor práce v súlade so Zákonom č. 185/2015 Národnej rady Slovenskej republiky (autorský zákon).

Prácu v jednotlivých súťažných prehliadkach obhajuje na mieste konania príslušného kola súťaže ústne v štátnom jazyku jeden žiak, a to aj v prípade kolektívnej práce - poverený autorským kolektívom. Po obhajobe prebieha diskusia s členmi odbornej hodnotiacej komisie k problematike práce.

Základnými časťami ústnej obhajoby sú power - pointová prezentácia, vizuálne pomôcky, makety a hotové výrobky. Odporúčaná doba prezentácie je maximálne 8 minút. Celková obhajoba s diskusiou, kde autor odpovedá členom odbornej hodnotiacej komisie na otázky k problematike prednesenej práce sa odporúča v rozsahu maximálne 15 minút.

Čl. 12

Práva a povinnosti súťažiacich

Súťažiaci ma právo:

- zúčastniť sa na súťaži vo viacerých súťažných disciplínach, pokiaľ spĺňa limity stanovené súťažným poriadkom;
- priniesť si na súťaž vlastnú klávesnicu s konektorom, počítač alebo notebook. So súhlasom riaditeľa školy, ktorú navštevuje, si môže takéto prostriedky vypožičať. Za vlastné aj vypožičané pracovné prostriedky zodpovedá žiak;
- na rovnaké súťažné podmienky, povinnosťou organizátora súťaže je takéto podmienky vytvoriť;
- byť vopred oboznámený s kritériami hodnotenia;
- podať sťažnosť proti umiestneniu v súťaži v deň konania súťaže a na mieste konania súťaže,
- vyžadovať od organizátora podujatia potvrdenie o účasti, prípadne o umiestnení v súťaži,
- na ochranu autorských práv súťažných prác a dodržiavanie GDPR.

O práve žiaka zúčastniť sa na vyššom kole súťaže rozhodujú jeho výsledky dosiahnuté v nižšom kole súťaže alebo jeho umiestnenie.

V záujme ochrany prinesených pracovných prostriedkov má žiak právo požadovať od organizátora súťaže ich bezpečnú úschovu.

Súťažiaci je povinný:

- riadiť sa pokynmi pedagogického dozoru a členov odbornej komisie;
- prísť na súťaž včas. Opakovanie súťaže pre oneskorený príchod sa nepripúšťa;
- akceptovať pravidlá, podmienky a kritériá súťaže, metodicko-organizačné pokyny a pokyny organizátora;
- uhradiť náklady, ktoré organizátorovi súťaže preukázateľne vznikli neodôvodneným porušením jeho pokynov.

Čl. 13

Vyhodnotenie súťaže

Výsledky súťaže na príslušnom stupni súťaže spracúva predseda odbornej komisie spolu s ďalšími členmi komisie daného odboru. Výsledkovú listinu za odbor posúva na celkové spracovanie výsledkov všetkých

súťažných odborov predsedovi okresnej/ krajskej komisie, vedúci súťažného kola (VSK), ktorý zodpovedá za správnosť vyhodnotenia výsledkov a administráciu v e-systéme a posun 2 prác do celoštátnej prehliadky podľa metodicko-organizačných pokynov súťaže na príslušný školský rok. Súčasťou vyhlásenia výsledkov na príslušnom stupni súťaže je aj oceňovanie víťazov.

Diplomy víťazom odovzdáva organizátor na príslušnom stupni súťaže a v e-systéme zabezpečuje VSK. Spôsob odovzdávania vecných cien a certifikátov účastníkov na príslušnom stupni súťaže určuje regionálny úrad v spolupráci s organizátorom. Súťažné práce sú archivované v e-systéme na dobu 5 rokov.

Predsedovia okresných/ krajských prehliadok vypracujú písomnú správu o priebehu a výsledkoch súťaže. Správu spolu s výsledkovou listinou poskytne okresná/ krajská komisia predsedovi odbornej komisie vyššieho kola súťaže, organizátorovi, gestorovi a príslušnému regionálnemu úradu v sídle kraja do desiatich pracovných dní po skončení súťaže. Dokumentácia obsahuje aj prehľad celkovej zapojenosti škôl a žiakov do súťaže na príslušnom stupni súťažného kola.

Celoštátna odborná komisia zostaví hodnotiacu správu o priebehu ročníka súťaže. Hodnotiacu správu zostavuje na základe správ o priebehu a výsledkoch súťaže odborných komisií kôl na nižších úrovniach súťaže. Prílohou hodnotiacej správy je informácia o celkovej zapojenosti škôl do súťaže, výsledková listina celoštátneho kola a zoznam žiakov, ktorí sa umiestnili na prvom, druhom alebo treťom mieste v rámci každej úrovne súťaže v príslušnom školskom roku spolu s názvom školy žiaka. Predseda celoštátnej odbornej komisie poskytne hodnotiacu správu príslušnému útvaru na adresu elektronickej pošty ministerstva do 20 pracovných dní od ukončenia najvyššieho kola súťaže.

Čl. 14
Zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia účastníkov súťaže

Počas organizovania súťaže musí byť dodržaná bezpečnosť a ochrana zdravia (ďalej len „bezpečnosť“) všetkých účastníkov súťaže a sprievodných podujatí. Za dodržiavanie bezpečnosti počas súťaže zodpovedá organizátor súťaže a sprevádzajúci učiteľ. Za bezpečnosť žiakov počas súťaže a cesty do miesta konania súťaže a späť zodpovedá sprevádzajúci učiteľ s písomným súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Na celoštátnu prehliadku sa zabezpečuje organizovaný spôsob dopravy účastníkov z krajov autobusmi. Za bezpečnú prevádzku odborných učební zodpovedá organizátor. Tieto učebne musia vyhovovať všetkým bezpečnostným predpisom.

Počítače poskytuje organizátor. Ak si žiak prinesie vlastný počítač alebo notebook, na jeho zapojenie do siete dozerá technik poverený organizátorom. Počas prítomnosti žiakov v odborných učebniach zabezpečí organizátor odborný dozor. Za bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a sprevádzajúcich učiteľov v ostatných priestoroch školy zodpovedá organizátor. Každý súťažiaci musí podpísať poučenie o BOZP, ktoré tvorí prílohu prezenčnej listiny. Pri organizovaní všetkých kôl a podujatí súvisiacich so súťažou musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické pravidlá.